Sysmän esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma

Toimintakausi 2026-2027

Sysmän kunnan esiopetus on osa Sysmän varhaiskasvatusta. Esiopetus ja täydentävä varhaiskasvatus järjestetään Sysmän Yhteiskoululla päiväkoti Sykkeessä.

Toiminta nojautuu perusopetuslakiin, valtakunnalliseen esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sekä Sysmän kunnan esiopetussuunnitelmaan.

Esiopetuksen toimintatavoitteina on antaa lapselle laaja-alaiset elämisen ja oppimisen valmiudet. Geopark -päiväkotina aiheenamme on vastuullinen kuluttaminen.

Tämä lukuvuosisuunnitelma on nähtävillä kunnan nettisivuilla.

Esiopetuksen työajat

Esiopetus

alkaa ke 12.8.2026

syysloma vko 43 (19.-25.10.2026)

joululoma 20.12.2026-7.1.2027

talviloma vko 9 (1.-7.3.2027)

helatorstain jälkeinen perjantai 7.5.2027 on vapaa

päättyy pe 28.5.2027

Ryhmän rakenne ja henkilöstö

Esiopetusryhmässä on 15 lasta, näistä melkein kaikilla myös täydentävää esiopetusta.

Täydentävä varhaiskasvatus järjestetään esiopetuksen tiloissa, ulkoilut tapahtuvat koulun ja päiväkodin pihassa sekä lähiympäristössä.

Esiopetusryhmästä vastaa esiopetuksen opettaja, joka vastaa myös täydentävän varhaiskasvatuksen toiminnasta. Ryhmään kuulu opettajan lisäksi lakisääteisesti säädetty määrä muuta henkilökuntaa eli vähintään yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Lisäksi erityisopettaja on ryhmässä 3 tuntia viikossa ja musiikin opettaja 1 tunnin viikossa.

VARHAISKASVATUKSEN ARVOPERUSTA JA YLEISET TAVOITTEET

Arvot

Lasten osallisuus. Lapset otetaan mukaan toiminnan ja toimintaympäristön suunnitteluun
Tunnetaitojen ja itsesäätelyn merkitys. Opetetaan tunnistamaan ja nimeämään tunteita itsessä ja muissa. Vahvistetaan itsesäätelytaitoja mm. Yhteispeli-menetelmän ja erilaisten vireystilaan liittyvien harjoitusten avulla.
Liikunnallinen elämäntapa. Aktivoidaan lapsia liikkumaan monipuolisesti sekä sisällä että ulkona.
Luonnon kunnioittaminen ja arvostaminen. Lapsia opetetaan liikkumaan ja huomioimaan luonto eri ympäristöissä sekä vuodenaikoina.
Tasa-arvoinen kohtelu. Kohdellaan kaikkia tasa-arvoisesti.

Laaja-alaisen osaamisen edistäminen
- ohjataan lapsia ajattelemaan itsenäisesti keskustelemalla ja esittämällä kysymyksiä valmiiden vastausten sijaan
- kehitetään vuorovaikutustaitoja ja itseilmaisua erilaisten tehtävien ja leikkien kautta
- ohjataan omatoimisuuteen erilaisissa arjen tilanteissa; pukeminen, ruokailu, wc-käynnit ym.
- tutustutaan erilaisiin älylaitteisiin ja opetetaan niiden käyttöä
- tutkitaan tietoa monipuolisesti erilaisista lähteistä
- lapset saavat osallistua ja vaikuttaa toiminnan suunnitteluun ja sisältöön

Toimintakulttuuria ohjaavat periaatteet
- lapset ovat yhdenvertaisia; kaikilla on samanlainen mahdollisuus osallistua ryhmän toimintaan, ilmaista mielipiteensä ja tulla kuulluksi
- kuvat tukevat opetuskielen vahvistumista ryhmässä
- ryhmän fyysinen ja psyykkinen turvallisuus on huomioitu toiminnan suunnittelussa
- Hyvinvointia tukee positiivinen vuorovaikutus ja aito kohtaaminen päivittäin
- Havainnoidaan lapsia ja vastataan heidän tarpeisiinsa
- Opetetaan kestävää elämäntapaa päivittäisissä arjen tilanteissa

VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMISENPERIAATTEET
Yhteistyökäytännöt (ja -muodot)
- huoltajille tiedotetaan toiminnasta Daisy-sovelluksen kautta
- Kuulumisten vaihto hakutilanteissa, jos mahdollista
- Esiopetussuunnitelma laaditaan yhdessä huoltajien kanssa
- Mikäli tarvetta, voidaan lapsen asioissa kutsua koolle moniammatillinen työryhmä
- Tarvittaessa voidaan varata keskusteluaikoja enemmänkin
- Avoin ja välitön yhteistyö puolin ja toisin

Lasten osallisuus
- Lapset otetaan mukaan toiminnan suunnitteluun
- Lasten kokouksia opetellaan
- Havainnoidaan ja huomioidaan lasten kiinnostusten kohteita

Pienryhmätoiminta
- toimitaan sekä pienryhmissä että koko ryhmänä riippuen toiminnan sisällöstä ja henkilökunnan määrästä
- kiinteät pienryhmät, joita voidaan muutella tarpeen mukaan

Varhaiskasvatukseen tulo- ja lähtötilanteet
- aamutervehdys jokaiselle lapselle (eri tervehtimistavat)
- Huoltajille kuulumisten anto päivästä hakutilanteissa
- Mikäli päivän aikana tapahtuu jotain erityistä, soitetaan tai laitetaan viesti huoltajille
- Ryhmässä kiinteät työajat, jotka määrittelevät työnkuvat

Perushoitotilanteet
Opetetaan ja kannustetaan lapsia omatoimisuuteen kaikissa tilanteissa.
Jokainen tilanne on oppimistilanne.

Pedagoginen dokumentointi ja suunnittelu
- otetaan valokuvia toiminnasta kauden aikana
- Kuvia laitetaan Daisyn yhteiseen ryhmäkansioon
- viikoittainen tiimisuunnittelu
- lapset otetaan mukaan oppimisympäristön suunnitteluun
- Huoltajilta pyydetään vaadittavat luvat kuvaamiseen ym.

Leikki ja monipuoliset oppimisympäristöt
- Havainnoidaan lapsia jatkuvasti
- Kasvattajat ovat mukana lasten leikeissä ja muokkaavat leikkiympäristöä säännöllisesti lasten kanssa
- leikkivälineistä pidetään hyvää huolta
- Esiopetusryhmän tiloissa on valmiita leikkejä, pyritään tuomaan leikit "pois laatikoista"

VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISEN ALUEET

Kielten rikas maailma
Monipuoliset kielelliset harjoitteet
- Keskustelu- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen
- Sadut, tarinat, nukketeatteri
- Omien tarinoiden tekeminen
- Kuvatuki, leikkitaulut

Ilmaisun monet muodot
- musiikin opetuksesta vastaa musiikinopettaja Lea Luts
- viikoittain ryhmässä tehdään kädentaitoja vahvistavia toimintoja
- Osallistutaan erilaisiin kulttuuritapahtumiin (konsertit ym.) ja siirretään kulttuuriperintöä lapsille
- katsotaan viikoittain lasten uutiset ja keskustellaan lapsen tasoisesti ajankohtaisista asioista
- lapset otetaan mukaan projektien suunnitteluun ja toteutukseen

Minä ja meidän yhteisömme
- ympäristö houkuttelee leikkiin ja oppimiseen; tilat ovat siistit ja viihtyisät, lapset osallistuvat leikkitilojen kehittämiseen
- tunnetaitojen harjoittelun apuna sadut, vireystilamittari, Yhteispeli-menetelmä
- lasten kokoukset, palkintopurkki onnistumisista
- voidaan osallistua seurakunnan tapahtumiin (lupa huoltajilta)
- lasten uutiset, muu digisisältö ja siitä keskustelu

Tutkin ja toimin lähiympäristössäni
- liikutaan lähiympäristössä, Sysmän alueen kartan tutkiminen (mm. kunnan maamerkkien ja kotien sijainnit kartalla)
- perjantaisin retkipäivä lähiluontoon (Geopark)
- luonnon kunnioittaminen ja arvostaminen vuodenajat huomioiden
- jokaisen oikeudet
- opetellaan älylaitteiden käyttämistä

Kasvan, liikun ja kehityn
Luodaan fyysisesti ja henkisesti turvallinen ympäristö; selkeät säännöt ja ohjeet
- Geopark -teema vastuullinen kuluttaminen näkyy päivittäisessä arjessa
- Opetetaan lapsia maistelemaan kaikenlaisia ruokia ja huomioimaan annoskoot
- Hygienian huomioiminen päivittäin
- liikunnan huomioiminen joka päiväisessä arjessa sekä sisällä että ulkona

ESIOPETUSRYHMÄSSÄ TOTEUTUVAT OPETUSJÄRJESTELYT JA TUKIMUODOT
<u>Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt</u>
Ryhmän toiminta tapahtuu sekä koko ryhmässä että pienryhmissä, riippuen siitä mitä ollaan harjoittelemassa tai tekemässä. Aikuiset tukevat kokoryhmän toimintaa mm. ennakoinnin, struktuurin ja selkeän päiväjärjestys avuilla. Ryhmän arkea on myös kuvitettu.

<u>Ryhmäkohtaiset tukimuodot</u>
Erityisopettaja on mukana ryhmän toiminnassa viikoittain. Hän vastaa omalta osaltaan lasten tukiopetuksesta esim. suomen kielen tukiopetus.

<u>Arviointi ja kehittäminen</u>
Jokaiselle lapselle tehdään lukuvuoden alussa kartoitus heidän taidoistaan. Opettaja laatii yhdessä huoltajien kanssa jokaiselle lapselle henkilökohtaisen esiopetussuunnitelman Daisyyn. Myös lapset pääsevät kertomaan suunnitelmaan omasta osaamisesta. Asiakirjasta nousee esiin lapsen vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet.

Syksyllä 2026 lapset ja huoltajat pääsevät arvioimaan esiopetusta ja täydentävää varhaiskasvatusta Seudullisessa arvioinnissa, mikä toteutetaan 28.9.-18.10 välisenä aikana. Huoltajat vastaavat kyselyyn webropol-linkin kautta ja lapset pelaamalla Seikkaile Päijät-Hämeessä peliä pienryhmissä.

Ryhmän aikuiset kuuntelevat ja havainnoivat esikoululaisia, heidän mielenkiinnon kohteitaan. Toimintaa arvioidaan ja kehitetään viikoittaisessa tiimipalaverissa tiimin kesken.

GEOPARK – ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA KAUDELLE 2026-2027 / ESKARIT

Viikoittaiset retket lähiympäristöön. Ryhmän maskottina on Kalle Kilpikonna, joka antaa tehtävät eskareille ja retkeilee ryhmän mukana. Tehtävät sisältävät matemaattisia ja kielellisiä tehtäviä hyödyntäen luonnonmateriaaleja; tehdään numeroita, kirjaimia, vertaillaan, lasketaan jne. Kuullun ymmärtäminen ja ohjeen mukaan toimiminen; esim. etsi viisi eripituista keppiä ja laita ne pituusjärjestykseen. Myös ryhmäytymisleikkejä ja yhteisleikkejä retkien yhteydessä. Tutustuminen lähiympäristön eri luontokohteisiin: Vesitorninmäki, Ohrasaari, toukokuussa retki Päijätsaloon.
Tutkitaan vuodenaikojen vaihtelua retkien yhteydessä eri aistien välityksellä; luonnon äänet, tuoksut, jäljet lumessa, säätila, kasvit, värit ym.
Opetellaan jokaisen oikeudet
WWF:n luontolivet: sääksilive, Saimaannorppa, lapinpöllö
Yle Areena: suuri hirvivaellus

VASTUULLINEN KULUTTAMINEN
Teemaan liittyen:

- askartelut kierrätysmateriaaleista: hyödynnetään koko kauden ajan
- tuodaan myös kotoa jotain kierrätysaskartelua varten, esim. pariton sukka, jämävillalankakerä
- lelujen kierrätyspäivä (esim. pääsiäismunayllätykset)

Koko kauden kulkevat huomioinnit päivittäisissä toiminnoissa:

- ruokajätteen minimointi
- jätteiden syntymisen ennaltaehkäisy; kiinnitetään huomiota esim. käsipyyhepapereiden käyttöön, askartelusta syntyviin ”roskiin”, voisiko niistä vielä tehdä jotain
- Mietitään yhdessä mitä päiväkodissa syntyvistä jätteistä voisi käyttää uudelleen (esim. vessapaperirullat, maitopurkit, jugurttipurkit) ja käytetään niitä

Opetellaan jätteiden kierrätystä: videot, tehtävät, eskarikirjan tarina ja tehtävä kierrätykseen liittyen
Tutustuminen kirpputoriin
Roskien keräysreissu päiväkotikoulun lähiympäristöön, retkillä myös aina roskapussi mukana
Keväällä hyötykasvien viljely
Aiheeseen liittyvää materiaalia, jota hyödynnetään ryhmässä:

- Roskisrotta -tarinat (Yle Areena)
- Kaikki kaikesta -kierrätys (Yle Areena)
- Ihme ja kumma -luonnonkirjoa varhaiskasvatuksesta alkuopetukseen, opas opettajalle ja kasvattajalle
- Mappa -sivusto
- Luonto yllättää aina (Yle Areena)

ELOKUU

- tutustuminen
- ryhmäytyminen
- havainnointi, leikki
- oman nimen kirjaimet
- tunteiden tunnistaminen
- kehonosat
- Suomen luonnon päivä 29.8
- Koulurauhan julistus 20.8.
teema ”Yhteishengen puolesta”
- Vahvuudet (Vahvuusvaris) aloitetaan
- A

SYYSKUU

- I, S
- numerot 0 ja 1
- luokittelu, vertailu
- ympäristö tutuksi, syksy
- vanhempainilta
- LUKIMAT- testit, sanat paloiksi
- LEOPS-keskustelut alkavat
- Luokkapiirit alkaa
- Liikenneturvallisuusviikko 7.-11.9

LOKAKUU

- U, I, M
- numerot 1 ja 2
- muodot
- värit, syksy
- LEOPS-keskustelut
- Luokkapiirit
- Aleksis Kiven päivä 10.10
- Halloween 31.10
- Eka-pelin pelaaminen alkaa

MARRASKUU

- N, E, L
- numerot 3 ja 4
- Teen itse tuokiot alkaa
- Isänpäivä 8.11
- Lapsen oikeuksien viikko 16.-22.11

JOULUKUU

- väliarviointi
- R, Ä, K
- numerot 5 ja 6
- itsenäisyyspäivä 6.12
- Jean Sibeliuksen päivä 8.12
- Lucian päivä 13.12
- Joulukalenteri

TAMMIKUU

- P, Y, T
- numerot 7 ja 8
- LUKIMAT -testit
- mittaaminen
- parityö

HELMIKUU

- J, V, H
- numerot 9 ja 10
- Ystävänpäivä 14.12
- Mediataitoviikko 8-14.2.
- Runebergin päivä 5.2.
- Laskiaistiistai 16.2
- Kalevalanpäivä 28.2

MAALISKUU

- Ö, D, G
- lukujonoja, laskemista, 10 ylitys
- kello -pääsiäinen 26.-29.3
- Maailman luontopäivä 3.3
- Minna Canthin päivä 19.3
- Maailman metsäpäivä 21.3
- Ryhmätyö

HUHTIKUU

- B, F, C, Q, W, X, Z, Å
- raha
- englannin kielikylpy
- lukujonotaidot
- LEOPS palautekeskustelut
- LUKIMAT -testit
- Partioviikko 19.-25.4

TOUKOKUU

- kertausta
- kevätjuhla
- Vappu 1.5
- Äitienpäivä 9.5
- Lintuviikko 17.-23.5